

ประชุมตำนานพระธาตุ ภาคที่ ๑

พิมพ์เป็นที่ระลึกในงานศพ

นางแซ พุฒิกดี

วันจันทร์ที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๕

นะ วัดไตรมิตรวิทยาราม

ข. ๗๗.
๑๗/๗๗.๗๘.

ประชุมตำนานพระธาตุ ภาคที่ ๑

พิมพ์เป็นที่ระลึกในงานศพ

นางแซ ฟุ่สัถ์ดี

เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๕

นะ วัดไตรมิตรวิทยาราม

คำนำ

นายบุญศรี เข็กเกียรติกุล พร้อมด้วยภรรยา ผู้เป็นเจ้าของภาพในงานปดงศพ นางแซ ฟุ่ตักดิ์ ได้มาแจ้งความจำนงยังกรมศิลปากร ขอให้ช่วยหาต้นฉบับหนังสือสำหรับพิมพ์เป็นของชำร่วยในงานศพนางแซ ฟุ่ตักดิ์ กรมศิลปากรจึงเสด็จค้นคว้าให้เด็ก เจ้าภาพได้พอใจเด็กพิมพ์ "ประชุมตำนานพระธาตุ" ที่พิมพ์อยู่ในเล่มนี้

ประชุมตำนานพระธาตุนี้ กล่าวด้วยตำนานพระธาตุต่าง ๆ ทางจังหวัดภาคเหนือ จัดเป็นภาคที่ ๑ ยังมีตำนานพระธาตุอื่น ๆ ซึ่งยังมีได้พิมพ์อยู่อีกหลายเรื่อง ความจริง ตำนานพระธาตุต่าง ๆ นี้ ย่อมจะใช้เป็นเครื่องมือในการสอบสวนค้นคว้าเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ได้เป็นอย่างดี ถ้าอ่านด้วยความพิถีพิถะจะเห็นว่าเรื่องราวกล่าวด้วยที่บ้านการเมือง ตลอดจนประวัติทางศาสนาแซกแซง ทยุ่ด้วยทุกเรื่อง และบางเรื่องก็ยกปรากฏคัมภีร์ราชทูตของแน่นอน เป็นที่เชื่อถือได้ไม่คลาดเคลื่อน ได้เคยใช้เป็นเครื่องสอบสัมภาษณ์มาแล้ว ถ้าได้จัดพิมพ์ขึ้นให้ครบบริบูรณ์ ก็จะเป็นเครื่องมือของนักศึกษาค้นคว้าได้เป็นอย่างดี เท่าที่พิมพ์ขึ้นได้ในเวดากะทันหันนี้ ก็นับเป็นตำราพระประโยชน์อย่างยิ่ง

กรมศิลปากร ขออนุโมทนาในบุญจรรยาจารย์พระประโยชน์ที่เจ้าภาพได้มาพิมพ์เป็นต้นฉบับตีพิมพ์ของคุณแก่ผู้วายชนม์ และพิมพ์หนังสือแจกจ่ายเป็นวิทยาทาน จึงเป็นกุดตคนบันดานให้นางแซ ฟุ่ตักดิ์ ได้บันตุนุผลในต้นปรายภพ ส้มดั่งมีโนชนิชาทุกประการเทอน

กรมศิลปากร

๓๓ สิงหาคม ๒๔๘๕

คำปรารภ

นางแซ พลุศักดิ์ ที่ดวงดับไปนั้นเป็นผู้มอททยาด้อยและหน้าใจเยือกเย็น บำเพ็ญใน
กองการกุศลทางพระพุทธศาสนาอยู่เนืองนิจ ทั้งเมตตาการุณาต่อญาติมิตรหย่างทั่ว
หน้าได้ทูลบำรุงบุตรและหลานมาเป็นหย่างค้ำค้ำ َمَّدนซึ่งเป็นเพียงบุตรเขยก็ได้รับ
ความอุปถัมภ์ในทุกทาง ตั้งแต่แรกได้แต่งงานกับภรรยาที่ช่วยแนะนำในทางเจริญ คัก
เดือนว่ากล่าวให้รู้และให้ละในทางเสื่อม จนถึงให้ทุนไปประกอบการค้าจนมีหุ้นส่วน
ในบางบริดต์ของหนังสือพิมพ์และอื่น ๆ ความเมตตาปรานีที่ท่านได้มีหยู่หย่างอเนก
ประการนี้ ทำให้ฉันรู้สึกวาทานมีพระคุณดังมารดาบังเกิดเกล้า เมื่อจะจัดการ
ปลงศพ ฉันพร้อมทั้งภรรยาผู้รักในคุณงามความดีที่ท่านได้ประส่าทได้หย่างสุดซึ้ง จึง
คิดสนองคุณท่านให้ถึงขนาดที่เราจะสำมาถบำเพ็ญให้ได้ นอกจากประกอบการกุศล
ตามประเพณีนิยมแล้วยังใคร่จะหาหนังสือที่มีสาระประโยชน์จัดพิมพ์ไว้ เพื่อเป็นอนุสรณ์
ค่านิ่งถึงพระเดชพระคุณของท่านสักเรื่องหนึ่ง ท่านเป็นผู้สนใจในการกุศล ทั้งพอใจ
สักส่าและฟังพระธรรมเทศนาหยู่เป็นนิจตั้งแต่ จึงคิดจะพิมพ์หนังสือเรื่องที่เกี่ยวข้องในทางเผยแผ่
พระพุทธศาสนาเพื่อเป็นเปตพดี จึงได้นำความจำนงนี้ไปขอให้กรมศิลปากรจัดให้ กรม
ศิลปากรได้แนะนำให้พิมพ์เรื่องตำนานพระธาตุ ซึ่งเป็นเรื่องที่ถูกตามความประสงค์
ของท่านผู้ดวงดับเป็นหย่างมาก จึงได้ขอรับมาจัดพิมพ์ขึ้น เพื่อช่วยรำช่วยแต่ท่านที่ได้
กรณามาร่วมในคราวชาปนิกจัน

ในการจัดพิมพ์หนังสือนี้ ขอขอบพระคุณหย่างยิ่งในความเอื้อเฟื้อของกรม
ศิลปากรไว้ระทนต์ด้วย ทั้งในการพิมพ์นิกได้รบความอนุเคราะห์จากนายปอง ทวีพิสัยสุนทร
เจ้าของโรงพิมพ์พานิชย์สุภผลที่ได้ช่วยเหลือจัดให้สำเร้งดังประสงค์ จึงขอขอบพระคุณ
เป็นหย่างยิ่ง

หนังสือนี้จะเกิดคุณประโยชน์อย่างไรก็ตาม ขอฝากอันนี้จงบันทึกลงใ้นางแ
ฟุ้งคดี ผู้ชายชนม์แม้จะได้สถิตอยู่นรกอย่างไรก็ตาม จงประสพแต่ความสุขสวัสดิ์พิพัฒน์ม
ตามปรารถนาจงทุกประการ

นายบุญศรี เชิดเกียรติกุล
นางผิว เชิดเกียรติกุล

บ้านเลขที่ ๒๓๒ ตำบล ถนนรองเมือง
วันที่ ๓๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๕

นางแซ ฟุ่สัถดี
เกิด ๒๔๑๓
ตาย ๒๔๘๕

ประวัติ นางแซ ฟุ่ล็กดี

นางแซ ฟุ่ล็กดี เกิดวันจันทร์ เดือน ๕ ปีมะเมีย ตรงกับ พ.ศ. ๒๔๓๓ ที่ บ้านเลขที่ ๒๓๘๓ ตำบลวัดคองแซ จังหวัดพระนคร เป็นบุตรนายบุญ นางข้า ซึ่งมี บุตรร่วมบิดามารดากัน ดังนี้คือ

นางซุ่ม	มาดกรัย	(ถึงแก่กรรม)
นางแซ	ฟุ่ล็กดี	
นางถม	พันธุรังโรจน์	(ถึงแก่กรรม)
นางเหลื่อ		(,,)
นายเคิม		(,,)
แซได้สมรสกับนายทว ฟุ่ล็กดี เกิดบุตร ๕ คน คือ		
นางซุย	เกศกาญจน์	
นายเฮง	ฟุ่ล็กดี	(ถึงแก่กรรม)
นางสาวชน	ฟุ่ล็กดี	(ถึงแก่กรรม)
นางผิว	เชิดเกียรติกุล	

นางแซเป็นผู้มีใจบุญสุนทาน เมื่อผู้ใดมีความประสงค์จะช่วยเหลือในทาง การกุศลแล้ว ก็ไม่ปรากฏเคยว่าจะปดิดั้งแม่แต่รายเดียว เป็นการปฏิบัติตามกิจวัตร ของผู้มีความเต็มได้ในพุทธศาสนา และยังได้ช่วยเหลือในการก่อสร้างปดิดั้งขรณ์ วัดวาอารามเต็มดิดีก่าตั้งความลำบากเท่าที่มืหุย ตลอดจน เวลา ที่ ยังมี ชีวิต นเพราะ หย่างยัง ได้ร่วมการปดิดั้งขรณ์วัดคองแซ ซึ่งเป็นตำบลที่นางแซเกิดเป็นลำดับมาจน กระทั่ง ถึงอายุชัย นอกจากนี้นางแซยังได้เคยไปเที่ยวตามจังหวัดต่าง ๆ ทางภาคเหนือ ตลอดจนได้เอาใจใส่ในการ ช่วยเหลือบำรุงวัด พระธาตุ ตามจังหวัดทาง ภาคเหนือ นั้น

ด้วยมีจิตศรัทธาอย่างแรงกล้า ในวันที่ถึงแก่กรรมก่อนจะสิ้นใจยังได้บริจาคทรัพย์ซ่อม
พระอุโบสถวัดดวงแขด้วย

ยิ่งกว่านั้นนางแชยังเป็นผู้นำใจโอบอ้อมอารีแก่บุคคลทั่ว ๆ ไป ไม่เลือก
ชนวรรณะ เมื่อบุคคลผู้ใดที่ยากจนมาขอความช่วยเหลือก็ช่วยเหลืออุปการะตามสมควร
จึงนับว่านางแชเป็นผู้นำใจกรุณาเผื่อแผ่ และหัวใจของนางแชอันเต็มไปด้วยความโอบ
อ้อมอารี ทรงได้เป็นมรดกตกทอดถึงบุตรในขณะนั้นด้วย

ถึงแม้นางแชได้สร้างทางกุศลมาอย่างมากมายก็ดี แต่ชีวิตก็ย่อมจะแตกดับ
เช่นเดียวกับปวงชนทั้งหลาย เพราะเหตุนี้ในกาดต่อมาบังคับตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน
พ.ศ. ๒๔๗๕ นางแชก็ได้เริ่มป่วยกระเสาะกระแสะโดยเป็นโรคตมกระดูก นายแพทย์แผนปัจจุบัน
๒ นาย ได้พยายามประกอบยารักษาแต่ก็ไม่เป็นผล ในที่สุด เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน
พ.ศ. ๒๔๗๕ ตรงกับวันพรหุดับตรชน ๗ ค่ำ เดือน ๗ นางแชก็ได้ถึงแก่กรรม
ที่บ้านเลขที่ ๒๓๓ ถนนรวงเมือง ตำบลวัดดวงแข เวลา ๑๖.๕๐ น. คำนวณ
อายุได้ ๗๓ ปี

ตำนานพระธาตุดอยทุ่งเมืองเชียงใหม่^(๑)

นโมตัสตถุ อิมสูมี ภัททกปเป จตุพทุชา ภูษิตวา กกุสนโ
โกนาคม กัสสป โคตโม ราชคเห จรติ ปิณฺฑาย จ มิตฺตาย นครตี จรติ
ปิณฺฑาย จ อตีตา พุทฺธา เน อิมสูมี ปพฺพตาคีรี ปตัก นิสฺสิตวา เมตฺตเยยฺยอนาคเต
จรติ ปิณฺฑาย ราชคเหวา อิมสูมี ฐาเน สิทฺธิ สิริสภปวร มงฺคโล ตโมตารกถา
มหาราช :-

ลำดับนั้นได้ไ้เป็นที่ตั้งไว้บนน้อมไหว้ครมยำแยงบุษาคาวร แก่นรเทวอินท
พรหมจตุโลกปาตา อสูราสูรครุภขงคชคัยราชเทวเสนาธิปติได้คิดคบดักด้วยหิงชาย
เพื่อหื้อพนจากอบายชุนชคนคหัด

ทันจกถาดำตำนานมหาธาตุพระพุทเจ้า อิมมีในพูเขา ตั้งหู่ท่ามกลางเปนเฉลิม
เกดเกด้าเกด นครวราชานสูรเมืองยวนเชียงแสน

ยังมีพูเขาดำอันคองหีบัจฉิมทิศแห่งไชยบุรีแต่ดาเขาดำอันนั้น อันหนึ่งชื่อ
พูเขาท่า ตั้งหู่ทิศอุดรภาเหนือ อันหนึ่งชื่อพูเขาย่าเจ้าหู่ท่ามกลาง อันหนึ่ง
ชื่อพูเขาปู่เจ้าตั้งหู่ทางทักษิณแต่

• ดาดอยเป็นตั้งก่อนเจ้าละมุนกนหนแต่ นิตานเขาดำมนบันคินกปราชญ
เจ้าเพง วุติง นเทอะ ในเมื่อ พระพุทเจ้าแห่งเวียงชรมานอนนั้น ยังมีมิตถย
ผวเมย ผวเมยชื่อว่าปู่เจ้าดาวจาก ผวเมยชื่อย่าเจ้าดาวจากแต่ บุคคลทั้งต้องผวเมยมีจกเข้า
และคนละ ๕๐๐ ถูกตวัดได้ชื่อว่าดาวจากแต่ บุคคลทั้งต้องก็หู่เพียงชีวิตนทรียด้วย
ของไร่ของสวน มีคินว่าถ่วง่าพักแฝงแต่ไพรกขิง หื้อดาวจากทั้งหายไป ชาย
แก่ชาวเมืองทั้งหายุยงชีวิตแต่ ส่วนดาวจากทั้งต้องผวเมยก็เปนใหญ่แก่ถักถักทั้งหายุ

(๑) ตัดจากฉบับโบราณงานอักษรไทยลานนา เลขที่ ๑๗/๗.

หยุดในคดียอดินแดงอันเรียงคอยมหาธาตุเจ้านนแด เหตุตั้งอันคอยนนจึงได้ชื่อว่าคอย
ปู่เจ้าเพือนนแด ส่วนยาเจ้าดาวจากผู้เมยกหยุดคอยทางเห็นอนนถคคอยมหาธาตุเจ้านน
จึงได้ชื่อว่าคอยยาเจ้าเพือนนแด

บุคคลทั้งต้องก็มีตฤชชาย ๓ คน ผู้หนึ่งชื่อว่า ถะกุมโก ไทยภาส่าเราเรียก
ว่า ดาวหม้อ แด ผู้กลางชื่อว่าถะกษะถักยู ไทยภาส่าเราว่า ดาวถ่าน ผู้หนึ่งช้อย
ชื่อว่าถะกัณโร ไทยภาส่าเราว่า ดาวถดินรสังเข้า แด ถูกทั้งด่ามนั้นหยุดคอยตฤชทาง
เห็นอนน ไทยทั้งหลายก็เอาของค่าทั้งหลายคือว่าหมากแตะเกือเดือผาชนป่าอาหารไป
ช้อชชายในต้นคอยทนน เป็นท่าช้อท่าชชายแก่คนทั้งหลาย คอยตฤชนนถวดได้ชื่อว่าคอยท่า
ควราบเถิงกาดบดินแด

ส่วนเจ้าดาวจากก็ห้อมมิตถยทั้งหลายเอาเครื่องไร เครื่องส่วน แตะหน่อไม้ไร
เอาลงไปชชายยังต้นคอยทนน เหตุอนนถคคอยนนจึงได้ชื่อว่ากาดไรควราบเถิงบดินแด เมือง
อนนถได้ชื่อว่าเมืองไรแด ตั้งแต่นั้นไปหน้าปู่เจ้าดาวจากก็เอาหมากพักหมากบวบ
ถัวงาแตะเต่าลงมาชชายแก่ไทยทั้งหลายอันหยุดบ้านต้นคอยทนน เหตุตั้งอนเมืองนนได้
ชื่อว่าเมืองบวบควราบเถิงบดินแด

ดาวจากทั้งต้องผู้เมียจากนั้นแล้วบั้นเข้าของราชสมบัติแก่ตฤช ๓ คนน ผู้หือ
ไปกินเมืองถทอง ผู้กลางหือไปกินเมืองควาน ผู้ช้อยหือกินเมืองตะเอกแด

ในกาดเมืองนนถัพพณพระพุทเจ้ายังจรมานหยุด แล้วเทียบวงกรมแก้วในเขา
คิชุกทนน เทวทัตเถรมันมีใครใจจะทำร้ายกำจัดแก่พระพุทเจ้าแล้วจักเป็นพระเจ้า
แทนว่าอน บณถัมภารถัพพณเจ้ามี่มากบ่อาจจิกจะทำยัยได้ มันจึงขึ้นไปสู่จอม
คอยคิชุกคกั้งหินก้อนหนึ่งไหยนถลง เพื่อจกหือถคนพระพุทเจ้าว่าอน ยังมีหิน
ก้อนหนึ่งก็มารบเอาหินก้อนนบหือถคนพระพุทเจ้าเห็นแด ส่วนพระพุทเจ้าเท่าอาวชนะ
ว่าเพิงเถิงทานปารมี ๓ ถัน เมตดาเถิงมันเพือบหือถออกเทวทัตแตก พระพุทเจ้าก็
เหยียบบาทกาช้ายไปหน้อยหนึ่ง ทนนยังมีหินกบหนึ่งชะเดินไปถุกบาทบาทพระพุทเจ้า

กษัตริย์เจ้าเป็นพระแก้วก็ไปเอาเข้าบิณฑบาตร ก็มานั่ง เห็นอผาก่อนนี้ แล้วจึงลงไปตั้ง
 เขียงตากุมภีกันหนึ่งแฉะ แม่นพระอาริยมตไทยโพธิสัตว์ คันเป็นพระแก้วก็ไปเอาเข้า
 บิณฑบาตรในเมืองราชครีหิ ได้เข้าแก้วจกมานั่งเห็นอผาก่อนนี้ ก็ลงไปตั้งเข้า
 ยิงตากุมภีกันหนึ่งแฉะ พระพุทธเจ้าเจียรจากบเจ้าอนนทแก้วลงไปตั้งเขียงตากุมภี
 กันหนึ่ง ด้วยตั้งพระเจ้าทงหลายแต่ก่อนนั้นแล้วพระพุทธเจ้าก็กล่าวว่อาณาะทงจกมกตะ
 ๒ ตัวมาอยู่เฝ้าถาถน ก็จกแก้วออกหุดวงหลายหยูรกด้าถาถน ผู้ใดบูชามกตะหมุน
 แล้วขอเอาพรตั้งวันเดียวแล้วบูชาด้วยข้าวน้ำหมากไม้ดอกไม้จกอกคตมตัมวิทธิชะแด พระ
 พุทธเจ้าทำนวยามกตะแล้วก็เสด็จไปสู่ที่ถากัไธถากุมภี เตียบคันเซากาวันออกชวยได้ ยัง
 มีสระน้ำอันหนึ่งไหลออกท้องเขาออกมาควนอัสจรรยมากนั๊กหนาแฉะ พระพุทธเจ้า
 และอรหันตมอานนทเถรคณปติบคิเป็นประธาน พระพุทธเจ้าก็อธิธานป้าบ้อยไว้ในสระ
 กันหนึ่ง มีรูปต่าหีบคิบทางยาวชู้ตัว อันบุคคตนำมได้บาตรพระพุทธเจ้ากันหนึ่ง บุคคต
 ผู้ใดบูชาป้าด้วยข้าวคอก คอกไม้แล้ว ขอเอาชวยก็ ส่วสัตว์คต ผู้ใดได้ไหว้และบูชามหา
 ชาติเจ้าถากุมภีจะถ้ามหาชาติเจ้าเป็ยบ้องฟ้าแล้วอธิธานป้าหน้า บอ ทพิยอนันมในถาเป็ย
 บ้องฟ้า บุคคตผู้ใดได้อธิธานกันมีชวยกันหนึ่ง

พระพุทธเจ้าจากบด้วยอนนทเถรเจ้าเทานแล้วมีหมู่อรหันตทงหลาย เป็น บรวิจว
 พระก็เสด็จไปสู่บ้านเมืองไหย่น้อยถาคับไปตรามเถิงเมืองกุดินารายแล้วพระ ก็นอน อยู่ไค
 หว่างตะแวงเค้าวังคันอนันมีโบตกหนา พระกนิพพานไปคันหนึ่ง เมื่อตั้งอนท้าวพระยา
 เมืองมตะทงหลายก็ดำริกายกตบาวรรวมจนแล้วด้วยคณพระเจ้า อรหันตเจ้าทงหลายมี
 อนนทเถรเป็นประธานและโทนพราหมณ์พร้อม กัน แจก ชาติ พระพุทธเจ้าไว้ใน บ้านน้อย
 เมืองไหย่ทงหลายชู้แห่งชู้คต มหากษัตริย์เถรเจ้าเอาชาติพระพุทธเจ้า ๕๐๐ พระองค์
 กับคุดคามิตและเถลชาติทันทชาติโถมาชาติ ส่ววิชาทงหลายมจนได้ โกสแก้วบัทมราค
 ลูกหนึ่งไหย่เท่าแม่พาด เอาผ้าจันทนต์ำหนึ่งยาว ๘ วาอ่น ตะเยียบคันก ห่อ ชาติพระ

พุทธเจ้ากัศยของชนมาแต่ดวงอากาศมีอรหันต์ ๕๐๐ คนเป็นบริวาร มาถึงนครเมือง
 ยวนเชียงแสน ก็กล่าวแก่พระยาอชุตราชตนด้วยเมืองด้วยตั้งพระเจ้าตั้งไว้ชื่อนั้น ที่
 นนพระยาอชุตราชกษัตริย์คนก็ พระยาก็หือ แแบ่ง ไช้ตูกหนึ่งด้วยคำ ชื่อน ไช้ตูก
 ๕๐๐ คนกับเครื่องบูชาทั้งหลายมวณ พระยาก็เอาหุมิรพดทั้งหลายมีเดนาโยธาเวด
 ด้อม เป็น บริวาร ก็ราชา ยังชาติพระพุทเจ้า ชนตั้งจอมคอยด้วยอรหันต์ทั้งหลาย
 แด มหากัศยไปเจ้าก็เอาไช้ตูกชาติพระเจาคงเห็นหินก้อนเหมือนหมากนาวคักเก็งนั้น
 มหากัศยไปเถรเจ้าก็อธิธานชาติพระพุทเจ้าห้อมคจุม ดงหฺยในหิน ก้อน นน เด ก ๘ ส่อกแด
 ชาติพระพุทเจ้าก็กระทำอธิธานผายปาติหารยัม เบงวัดมีมวณ ๘ ประการทวเมือง
 เชียงแสนทั้งมวณเป็นคังพระจันทเพ็งนั้นแด พระยาอชุตราชก็หฺยอุปถากชาติพระพุทเจ้า
 กับด้วยอรหันต์เจ้าทั้งหลาย ก็เรียกหาปุเจ้าดาวจกทั้งต้องผัวเมียมาแดวกหือค่า ๓๐๐๐
 แก่ชาทั้งต้องผัวเมีย ขอเอาคามเขตแคะคั้นแคะ ๓๐๐๐ วาแดวกโอกาตเวนไว้หือ
 เป็นทานกับชาติเจ้า แด้วพระยาอชุตราชก็หือชาวมีตักขุทั้งหลาย ๕๐๐ คนหฺยอุปถาก
 แด้วหฺยคณาไว้หือหฺยอุปถากชาติเจ้า และ พระยาอชุตราช มหากัศยตรี กั แ่งไว้บอ หือไฟ
 ม้างตักคั้นแด แดวกัดคักคิมือตักหฺยคณกระทำบุญหือทานบอชาติด้ายแด

เมื่อนนมมหากัศยไปเถรเจ้าก็อธิธานคณชงยาวโยชนะหนึ่ง กับชงยาว ๘๐๐ วาดวง
 กว้าง ๕๐๐ วาบูชามหาชาติเจ้า ทั้งผั้นนมวณ ๘ ประการ มีพนเขยว ชาว แดง
 หมัน เหลือง กับชาติเจ้าที่ถันหวนออกทางขวาเมืองชนแด

จำเนียรคั้นไปพายหน้า คนทั้งหลายหฺนชงทิพยผั้นน จึงได้ชื่อวาคอยชงควาบ
 เท้าบดินแด รวมทักพิผั้นน ออกงำเมืองเชียงแสน จักถัมวิธิมากนักระแถมมหากัศยไป
 เถรเจ้าก็เนรมิตนำบอดระไวอนมหาอาณนทคักเอานำดินพระพุทเจ้านน เพื่อไว้แก่คน
 ทั้งหลาย ผู้ใดจักชนไหว้มหาชาติเจ้าหือชวาระตนในระทันนจึงชนไหว้มหาชาติเจ้าเทอะ
 ผู้ใดจักใคร่มีกหือหฺยอันตรายแคะใคร่ได้เข้าชองแคะปาดกนาอันใดก็คัก หือสูกชยันโต

แล้วอาบนาคะตนจึงขึ้นไหว้มหาธาตุเจ้าแล้วปาดหน้าเอาจกัสมวิฑฐ์ขึ้นแต่ ด้วยแท่งนา
 บ่อทพกัสม์หลาย ตามค่านานมหาธาตุวิฑฐ์คือเจ้าได้แต่เมือง ถัดนาราย พุณมาไว้ หือผา
 กคมตงน ดังแต่บ่อสังฆกวมมหาธาตุเจ้ากัสม์ ๓๒ บ่อ ถัดนหือจอมโลกเมถัด
 มพายเหอนถิตชายมือเมือชนม ๕ บ่อ บ่อหนึ่งชื่อแถวจินตามนี้ บ่อหนึ่งชื่อว่าคัทพ
 บ่อหนึ่งชื่อว่าเงินบอน บ่อหนึ่งชื่อว่าพระยาจร บ่อหนึ่งชื่ออินทรแดง ๕ บ่อแต่ บ่อ
 หิวท พระยานาคเนรมิตไว้แก้ว ๗ ประการ และเงินคำไหลออกมาจากมหาธาตุ บ่อ
 ถ้วน ๕ ทิพยาจรเนรมิตไว้หือ เป็นยาแก้คนหือ หายพยาธิทั้งมวณ บ่อถ้วน ๕ อินทร
 เนรมิตไว้เพื่อส่งมหาธาตุเจ้าเมือยามแดงเพื่อหือฝนตกชุ่มเย็นบ้านเมือง อินหนึ่งเพื่อหือ
 เป็นนามรชากเด็กพระสังคเจ้าเบิกบายนามวเถ็ด หือมอานภาพอาตคตวิฑฐ์มวณยบคกแด
 ในทนจกถาดวงนำบ่อทพกัสม์ถักถักไว้วัดทางขวาเมือชนม ๗ บ่อแต่ บ่อถิต
 ทกวมมหาธาตุเจ้าชื่อ กำแพงเพ็ก เหตุเด็กนิกะดานผาดอมไว้ บ่อนปรเมถัดวเนรมิต
 ไว้เพื่อหือหายความกัวแห่งสังคทงหลาย เพื่อหือหายแต่อนตรรายทงมวณแต่ บุคคตผู้ใด
 อธิถานกิมมีบัพณาวิดวาทถักถักหือ แม่นถักถักกักหือหือแต่ บ่อถิตนหือพระนารายน
 เนรมิตไว้ ผู้ใดกักถักหือ แพ้ยักถักถักผัดผัดจำบเบียนได้แต่ บ่อถักถักถักน รัส
 เจ้าชดไว้เพื่อหือชาวเจ้าถักถักนพราหมณ์กักนบริโลก มักว่าจกหือหายยังรคคันทาโมหะ
 หือหือบางแกโยคาจรทงหลายแต่ บ่อถิตนหือนาคบาท มีนางนาคผัดตายเสียมรค
 หากใหม่ถักถัก นหือออกมาจากเมืองนาค แล้วกักถักถักเจ้าระถักถักหนึ่งมรปงามนิกใคร
 ได้เป็นผัว มนิกเนรมิตนหืออาบบ่อไหลออกมาจากทองคอย เพื่อหือระถักถักนิกน หือ
 บังเกิดรคคันทากามาแต่ หือหลงเข้าบ่วงบาดแห่งคนแต่ บ่อถักถักนหือมึงคตวิฑฐ์กัก
 เนรมิตเพื่อ หือถักถักนพราหมณ์ และ ระถักถักนิกน เป็น มึงคตวิฑฐ์จำเริน พรหมจารีทงหลาย
 แต่ ต้องบ่อข้างหนทางน มหาอานนทเถรวเจ้าเนรมิตไว้ชื่ออานนทสระ เพื่อหือคน
 ทงหลายสระเหอนคนในสระถักถัก ถักถัก จึงขึ้นไหว้มหาธาตุเจ้าเทอะ สระโบกขรณทงหลาย
 ฝูงน บุคคตผู้ใดใครหือหายภยอันตรรายหือธำชียาย ชยันโต เถิง ปโมทติ มนถักถัก
 บ่อแล้วชำระตำหือกักถักถักจกัสมวิฑฐ์ขึ้นระเด

ประกาศหนึ่งพระยาอริราช เนมิตต์อันหนึ่งไว้พายวันออกมหาธาตุเจ้าโก
 ประมาณ ๓๐ วา แดวหอนาคควหนึ่งซอสมุฎฐิรียุรกด้า นาคควนนักหุยของดอยเบียว
 ปากถ้อออกมาต่อข้างสระภาวนอกมหาธาตุเจ้าหินแดง ผู้ใดบูชานาคควนนี้เที่ยงจัก
 ตมรทิจิวิกรมวนแก่ผู้หนึ่งชระแด

หินดีดากอันเหนือชววันออกโกดธาตุเจ้า มีหินดีดากบาตรพระพุทธเจ้า ผู้ใด
 ได้บูชามันมณณามันคงรูปตกทั้งสามด้วยปาณาณแด

หินดีดากบาทก่อนนนักต ตะทั้งหลายผู้หนึ่งนักต ก้อคุมประเศติยงนักเสมอดัง
 มังคลดสะโยกชระอันมทจุมโกดคันเขาคิชกตนั้นแด

มหาถัสส์ปเถรเจ้า กัยกยอ คุณพระพุทธเจ้า แดวก้อชิตานคันชงไว้บูชาธาตุเจ้า
 กหุยอุปถากมหาธาตุเจ้าแล้วดยของเมื่อเมือวงวิเทรทแแล้วกนิพพนในถาซอ กุกตติชคิ
 ทนนักมคตบอเนาตงหุยเปนปรกติ เทวดาอินทพรหมรึกด้า ดอกไม้กับเหี่ยวแห้งกยง
 หอมหุยประที่ปกบัตบ จักตงหุยตราบต่อเท้าพระเมตไทยโพธิสัตวเจ้าด้วยชิตาน
 ดิริกัมชแและดริวบญจันช & แด

ในหินจักกถาว์เซ็งตระกูล ดาวจก บู่เจ้าดาวจกดับไปพายหน้าแด ส่วนชาทั้ง
 ดองกัมใจปสาทษินดีในไตรรัตนแก้วทั้งสาม บุปมาททานมีดัจแและทรงดัด ๕ แและ
 ทรงดัด ๘ เทียนยอมหือทานบัจจยทั้ง ๕ แและเข้าน้ำโภชนาหารแและวัตถุภาดมัย ดอกไม้
 เครื่องได้ถาทาคันชของหอม มีชอทุงบูชามหาธาตุเจ้าแและไตรรัตน คันจิตตายก้ได้ไป
 เกิดเปนภุมเทวดา ชาทั้งดองกัมวิมานตงหุยเสวยสมบัตทิพมากนัก กหุยรึกด้ามหาธาตุ
 เจ้านานประมาณ ๓๐๐๐ ปีเมืองคน แต่หนีไปพายหน้าด้าสนาพระเจ้ากยงตงหุย จกตงหุย
 เมืองยวนนาน ๕๐๐๐ วัตถาชระแด เท้าว่าท้าวพระยาชคิยราชมหากดัตร์อันเสวยเมือง
 ยวน บงเกิดมด้วยราชสมบัต ในประเทศเซต เมืองยวนนี้ก็เป็นอชัมมิกใจบาปมากนัก
 ภุมเทวดาดาวจกมกัจกยอสาสนาพระเจ้า มกัจกใครตงไฉยงชคิยราชกดัตร์ตนเปน

รมมิก ได้คำขู่ว่าถ้าพระพุทธรูปเจ้าคราบต่อเท้า ๕๐๐๐ วัดถ้าว่าอัน ดาวจกจกจึงอมคณา-
 เจียรจาดด้วยนางเทวธิดาอันเป็นบิณฑาษาแห่งตน ว่าภิกษุเทวธิดาบุรุษนางเทวธิดา กาดอัน
 เป็นกาดอันควนราทังต้องเมื่อเป็นท้าวพระยาในเมืองคน เลิกยกยอว่าดัดนาพระพุทธรูปเจ้า
 ควนชะแด เทวธิดาผู้เป็นภริยาจับเอาคำดำมิกะแห่งตนว่า ถ้า ขุนใด^๕ จึงแฉ่งเนรมิตยัง
 เอก เทรณณเดนิเย ขันใดเงินก่ายจอมเขาดงมาถึงคั่นคอยแฉ่งก้งลงมาด้วยบริวาร
 ๕๐๐ คูวดาต้องอาตมากนัก แฉ่งก้งเนรมิตเทรณณบัตตังกั แทนเงินตูกหนึ่งดวงยาว
 แฉ่งกว้างแฉ่งสูง ๑๒ สอกเปนต์เมจคุรต์แฉ่งก้งขึ้นอยู่เหนือแทนเงินที่นั้น กักดาวแก
 คนทังหลาย ว่าดูราคนทังหลายเรานชอว่า ดาวจกภูมเทวราช จักดงมาเป็นท้าวพระยา
 แก่ท่านทังหลาย จักดั่งด่อนท่านท้อชอบทศราชธรรม ๑๐ ประการท้อดงหุ่ยในไครวัน
 คำสอนดับปวิธเจ้าทังหลายดีดี คนทังหลายได้ยินคำอนันนแฉ่งก้งรับเขาว่าสาธุแต่
 ด่วนดาวจกทังต้องกัจกติกาดกิริยากตบเป็นคนเกิดด้วยโอปปาทิกายปิตสันนิแฉ่งก้งได้ ๑๖
 ขอบเข้าวัดสา กัมเครื่องอภิเสกพร้อมกัด้วยมนต์คนทังหลายก็อภิเสกพร้อมด้วยเด็ก
 โอปปาทิกายมารุกมารุหือเป็นท้าวพระยาปรากฏด้วยชื่อ ว่า ดาวจกราช แฉ่ง

เทรณณบัตตังกัแทนเงินนั้น ดาวจกมหาราชกัมพระราชอาษาณาปงเปันทาน ดัง
 กตวิหารกำแพงประตูโรงแงมนตกเส็ดเหลือก็ทานแก่ยาจกอนพิททังหลายแฉ่ง เทรณณเดนิเย
 ขันใดเงินกัหรือดั่งสาตากว่านทานสาตากทัง ๕ ประตูเวียงหลวง ทานโอปปาสกไปแฉ่ง
 ดั่งบั้งแฉ่ง แฉ่งเหลืออนนใจหรือทานไปใจ ๆ แฉ่งเขตอาย ๑๒๗ บักจัตตายเมื่อเกิดชน
 พ้าตูลิดา ปรากฏชื่ออ่าปลั่งเดนิเยเทอบครทังต้องผัวเมีย จักกตเขาของทังมวนเปนต์
 เทรณณเดนิเย หนักมี ๑๐ โกติปายแปดด้านห้าแฉ่งนทกหมันเจ็ดพันแฉ่ง เทรณณบัตตังกั
 น้าหนักมีเก้าโกติปายเจ็ดด้านปายห้าแฉ่งนทกหมันเจ็ดพันแฉ่ง อนันนกดตามดั่งรชมนหา
 จินตายนานดั่งชยาหลวง มหาราชดาวจก เมื่อ ยังเสวยสมมัตเมือง คนเรานันมี
 ราชบุตร ๓ คนแฉ่ง คนหนึ่งชื่อดาวข้างก้อม คนหนึ่งชื่อดาวกตแผ่นแฉ่ง คนหนึ่ง
 ชื่อดาวแก้วแก้วมาเมือง แฉ่งดาวจก ราชบุตรแฉ่งราชเทอ หุ่ยเสวยราชสมมัตใน

เหรียญนศดับบีคืตามทำราช ก็เทียนยอมชนอุปถากชินชาติเจ้าดอยทุทุกบับหือชาติ
กัชา ราชอาชณา ฤฎถาร ทานมิตถุ ๕๐๐ คนหืออุปถาก มหาชาติเจ้า แด่ ดวยดิง โบรมาน
กถัศรทงหลายแด

ถ้าดับราชวงด่าดับมามี ๓๗ คนดับด่ายราชประเวณี เดอียดดับบคักฤทธิจาเวิน
รุ่งเรืองบานางาม หาเดียนหาหนามคือโจรบได้ ก็เทียนยอมเอวืพดเข้าให้อมมหาชาติ
เจ้าชูปบเวิน ก็เวินมิตถุ ๕๐๐ คนเปันทานชุกคนแด ราชวงด่ามหากถัศรดับ
ประเวณีประชาวริททงหลายมวนกัหือเปันลุ่มกเด่มมากหนักหนาแด ฝักคนนาแดนแด
ดาวจกมหาราชแตะราชบุตรทงด่ามตนแตะราชนัคดาแตะ นัคดับปรมปรัมมาเอิง พระยา
ดาวเคียงได้ ๓๐. ตนแด เจ้าดาวเคียงเดอเยมืองปลักรราชได้ ๘๘๒ ปีมะเด่ง ไทย
ภาด่าว่าบักดได้เดอนเจียงเพ็งเมงวันลกรไทยชวงเม็ดยามกองงาย เจ้าดาวเคียงได้เดอเย
ราชลุ่มบคิเดอพอด่ามปี เจ้าดาวเคียงด่างเวียงเหวิมคือเวียงเงินยาง จดถักรราช ๘๘๓
คัวในมะเมณนากัมิโพสพิลลย, ไทยภาด่าว่าบรวงเม็ดลัดเต็ดเข้ามาในคิมหันคัเรีกถัจตุธา
บุนนมไทยว่าเดอน ๗ เพ็งเมงวันอาทิจไทยกถัดยามกองงายแด ๓-๕ หยุมินเลอารหุ
สิงห์ พรหับคัหยุมังกกร อังครหยุพะดบ จันทจวถักชนยุคิเดอเยเวีกถั ๓๗ คัวใน
กันยรวายลัดแด

เรียงนินไปหามหากถัศปนิพพานแดอ พายดนอรหันททงหลายไปเอาเข้ามินทบาท
เมืองวิเทหราชได้มาเดอชนมาลันเข้าเห็นอผากอนหนังกันเขาปู้เจ้าทนน เค ทิดว่า ปรี ก็
หันป้างด่ามคัวในบาตรทนนมอวรน๓ประการค้ำแดงเหล็องอรหันทเจ้ากัชชานห้อมชวค
เดอถักบอยไวเปันตงพระพุทเจ้าบอยนินแด ปาชนนทกัไดชอว่า ปาทัพ เล่มอตงปา
อินชอว่าอนันทะลุดันดัมหาไปกขรนี โจนาโล นันแด เรียงนคนทงหลายเรียกว้า
ถาปาพระเจ้า คือเทาบคินแด บุคคตผู้ใดใครได้ช่ายวชน ว้าเพ็งถักคุณพระพุทเจ้าแตะ
อรหันททงหลาย บุนาอชถานกัลุ่มวิทธิเลออรหันทเจ้ากัอุปถากพระมหาชาติเจ้าตาม
อินมิกแห่งคนแดอกันิพพานไปชู้คันแด

ล้นว่าพระยาอินทเจ้าฟ้ามีหมูปริวารลงมาบูชาไหว้ มหาธาตุเจ้าแก้วกัณเฑาะว์
 ๑ ยาว ๗๐๐๐ วา เท่าทรงมหากัณเฑาะว์เจ้า คั้นยาว ๗๐๐๐ วา กว้าง ๕๐๐ วา มีวรรณ ๗ ประการ
 กัณเฑาะว์ทางฉนวนออกกำชวยเห็นเป็นค่องมหากัณเฑาะว์เจ้า พระยาอินทก็ไว้เทอบครตนหนึ่ง
 ชื่อสรุภกาดเทอบบุตร ไว้หอรักตามมหาธาตุเจ้าเพื่อบหือเป็นตำชาทรอันตรายบได้ แล้ว
 กัณเฑาะว์เมื่อดูเวยันคมนาปราสาทดาวดึงส์สุวรรณคเณ

ล้นสรุภกาดเทอบบุตรรักตามมหาธาตุเจ้า เพื่อบหือเป็นอันตราย คันบุคคลผู้ใดจัก
 ชื่นไหว้มหาธาตุเจ้าตั้งอันหย่าเดี่ยวทวดตั้งตำการ มีอนาทรเป็นคัน มีมุดเป็นที่สุด ในโขง
 เขตมหาธาตุเจ้า เหตุบเพิงใจเทอบครตนนั้นยอมกะทำหือเป็นอันตรายแก่บุคคลนั้นคเณ

เรียงนั้นไปหนายังมตาปัสร์ระดีเจ้าคณหนึ่งชื่อว่ากัมโธ ถูกแต่บ้ำหิมพานมาหือ
 ออุปถากมหาธาตุเจ้า ก็หือในอาตมสำดาในคอยถุกหนึ่งชื่อว่ามุงเมือง กัมบัจจิมทศ
 มหาธาตุเจ้าแะระดีเจ้าทั้งหลายเทียนยอมไป เขามายังถุกหมากซาง แต่บ้ำหิมพานมาปลุก
 ไว้เทอบคันเขามชือว่า อุกขวิ มีตูกไทยเท่าหมากซมพมุดอันหวนแะมอดังนาแะงน
 แะ ระดีเจ้ามุดคกิดลัดที่คองแะง ๑ แม็กวางคองหนึ่งมาคุดคกิดลัดเจ้าระดีคณนั้น
 แะแล้วแม็กวางลวดบคิ กคิ ก็ทรงครภบ่นานเท่าใดแม็กวางก็ประดีครลุดเป็นคนก็เป็น
 กุมารน้อย แม็กวางห็นเป็นคนลวดคเณเดี่ยห็นไปพอนคณ ยังม้วนหนึ่งเจ้าระดีก็แะอจ
 เคนหาถุกไม้มุดมน ก็ห็นนางผู้นอยนจิงเก็บเขามาเดยงไว้เป็นถุกแะงเจ้าระดี ๆ ก็
 อชิตานด้วยคากาดองบาท ระดีเหยียดหัดก้าช้ายหือนางคุดคองนมแม่ แล้วเจ้า
 ระดีเอาหมากซางหน้อยลุดก็คกิดต่างภคิตาโกษนะช้วน จนนางกุมารมีอายุ ๑๖ ขวบเจ้า
 นางก็ประกอบด้วยอถักคณเดลาดวงถวนชูประการ กัมโธระดีเจ้าก็เบิกบายนามวิเสศ
 ชื่อว่านางปทุมมาแะ เรียงนั้นไปพายหน้าคณทั้งหลายเรียกควักวงกนเยยงมาคองเทำ
 บคินคเณ

ได้ ชยโคต นาม ปคิ เมื่อนั้นชคตมหาธาทรูปวิคิตาว่านางผู้ทรงรูป
 คมทเจ้าระดี จิงหือแะงค้ำแะงนหนึ่งเครื่องปฐาพรอมบรมน แล้วพระยาชคตราชก

เอาจตุรงคเสนา & จำพวกไปดำนกพระระดีเจ้า ดัจการวด้วยเคารพแล้วกัชขอเอานาง
 ต่อพระระดีเจ้าว่าคังนี้ ภันเค ตาปลัด ข้าแต่เจ้าระดี มาตุคาโม นาม ชื่อว่าผู้หยิง
 ทั้งหลายยอมเปนมตทินแก่พรหมจรรย์วัตรกัมอันประเลิดตาย เจ้าจุง^หหือเมตดาวาง
 นางปทุมมาแกผู้ชาติหัดเทอะ พระยาอชุตราชกัมราชชาชฌาณัน^ห กัมโตตาปลัดะกัวง
 เวณางปทุมวคิกมารีชิตากับ พระยา อชุตชรวรมิกเด^ห ทินพระยาอชุตชรวรมิกก็เวณ
 วางคำดี^หแค้นหือตอขมคูนมหาระดีเจ้า กัมโตระดีเจ้าเทอาอนุญาตปคิณานด้วยมหุติกาต
 แดวก^หหือคำแก่ปคิปทุมวคิกมารีว่าคัง นคูกรานางคำ & แค้น^ห จุงเอาเมื่อหือหือเปนรูป
 กอวงควหนึ่งแแบ่ง โสงไว้บนหือดีการปฐาชุนเทอะ

ทินพระยาอชุตชรวรมิก กัอา ดวพระระดีเจ้า เอापทุมวคิกมารี เมื่อ
 อภิเสกเปนอคัมเห็ดเทอ^หแฉ นางปทุมวคิกหือชาง คำหือคำดี^หแฉ นัน เปนรูปกอวง
 ดัมมุคิเปน แม่ แห่ง คน แแบ่งมคปพายกัตอขมคังคัมบุชาคารวะเปนแม่แห่งคน ด้วย
 เชรภาวดัมมุคินางกัมีอายุได้ ร้อยชวากัจคิไป

เรียง^หนคนทงหลายจุงเรียกเวียงกอวงกินเยียวเมื่อ พาย ญว่าเมืองดี แฉนตราบ
 บคิน^หแฉ

มหาอชุตชรวรมิกราชหุยเสอวยราชดัมบัตไนครเมืองเชียงแฉน เปนราช
 ชานเมืองใหญ่ ด้วยเชระชานภาวดตราบผาบเมืองอตุรกาเหนือมีหนองแฉน เปน
 แฉน ตราบแกงทกชินทิดกาได้ระไวเปนแฉน ก็เปนชานารัตเขตพระยาอชุตราช
 รมิกดีน^หแฉ

เรียง^หนกัมโตระดีเจ้าตนเปนพอนางปทุมวคิ กัปคิตังหุยตราบอายุจคิ ก็
 เมื่อเกิดรูปาวจพรหมโตก^หแฉ ดัมมาดัมพุทโซ นิพพุติ ดัดวดีโส พระพุทชเจ้า
 นิพพานไปไว้ร้อยปีแฉ ยังมีระดีเจ้าตนหนึ่งชื่อสุรเทโว มาแต่ป่าหิมพานเพื่อจคิ
 อูปถากมหาธาตุเจ้าแฉ ระดีตน^หนก็ไปนำเอามายังดีระชาตพระพุทชเจ้าแต่เมืองราช
 ครัวปมา^หน ๕๐ องค์ได้โกศแก้วลูกหนึ่งเทอาแม่พาคก็มวด้วยดวงอากาศ มีระดี ๕๐๐ คน

เป็นบริวารก็มาถึงเมืองยวน เจ้าระตั้งบอกปัดตัวสาว สาวแก่พระยามังรายนมหาราช
คนด้วยราชสมบัติในเมืองยวนแต่

มังรายนมหาราชก็มีได้มนต์ขมขื่นยนต์ แดวกหอกดีโกธเงินอันหนึ่งซ่อนโกธ
แก้วและซ่อนไคแก้วกับทมารค และเครื่อง ดักกับการชาทั้งมวน มีจตุรงคเสนาเป็นยต์
บริวารนำชาติลัทธิพัฒนพระพุทธรเจ้าชน มาสู่จอม ดอยกับด้วยอรหันตและระดีเจ้าทั้งหลาย
हार้อยคนแต่ ที่นั้นสุรเทโวระตั้งเขาโกธชาติพระพุทธรเจ้าตั้งไว้เหนือหินก้อนหนึ่งตั้งต้นถาน
ตั้งหมากขนาดคดเก็นั้น ก่อชถานจมลงในหินก้อนนั้นประมาณ ๗ ศอกแต่ เหตุตั้งอน
ชาติพระพุทธรเจ้าผากดตั้งอยู่ในหินก้อนนั้น ๗๕๐ พระองค์แต่ ชาติพระพุทธรเจ้าก็เบ่งดีพิน
นวังดี ๗ ประการผายปาดหารัยทอสังกตเมืองยวนทั้งมวนสองแจ่งตั้งวันคืนทั้งมวนประดุจ
ตั้งจับทมนทตได้พันดวงนั้นแต่ พระมังรายนมหาราชห้อยอุปถัมภ์มหาชาติเจ้ากับ คาปต์
ระดีเจ้าทั้งหลายตามราชอาชาลัยแล้วก็ทานมิดกขทั้งหลาย ๕๐๐ คริว ก็หยาดทักขินอทก
หมายทานห้อยอุปถัมภ์มหาชาติเจ้า ก็ปึงราชอาชฌาคามเซตวอดฐกาแล้วห้อยชาวมิดกข
๑๒๕ คริวห้อยทางปริมทิศถาวนออกมหาชาติเจ้า ๑๒๕ คริว ห้อยทิศทักษิณทิศ ๑๒๕ ห้อยปัจฉิม
ทิศ ๑๒๕ คริวห้อยอครทิศและชาวมิดกขทั้งหลายहार้อยคริว ห้อยเข้ามเด็จพระ ชัวิต ในโขง
เขต มหาชาติเจ้า ห้อยเข้ามดีด ๕ ตั้ง ๗ ทกเมื่อ ห้อยเขาห้อยอุปถัมภ์มหาชาติเจ้าหอบาน
เมืองวุทธิจำเริญ รุ่งเรืองดีดดี มังรายนั้นก็บดไว้ว่าบุคคลผู้ใดใช้ดีดอยมิดกขทั้งหลาย
นั้นเมื่อต้องใช้ดีดก็ตั้งพระพุทธรเจ้า เหตุเป็นข้าโองาถ์หยาดน้ำเผ็ดเค็มพระองค์เรา บด
ไว้ บุคคลผู้ใดดวงอาชฌาภุราชะ หอนิราศคดาดจากดัมมัตติชายาปิยบตตามุตติทำดีญาติ
สาโดหิตาในภวอนนอันหน้าดีหัดเทอะ มังรายนมหาราชบดตั้งนี้แต่ก็ไมทนาดักการ
การวเคารพนบพระชินชาติเจ้าแล้วมีจตุรงคเสนาเป็นบริวารก็ตั้งเต็ดเมื่อตั้งไว้แห่งตนแต่
คาปต์ระดีตั้งหลายไปนำเขายังยาป่าหิมพานมา ปลุกไว้กับ ชาติเจ้า เพื่อจัก
ตั้งคหะบันนสัตว์ทั้งหลาย มีไม้แคล้อย แคนดำ ตมแดง ลูกแดง หมากนะ หมาก
ดัมข แหน ก้อ หดิม เตื่อ แรก ด้านหน้า ไม้ไคเอกราช จันแดง แก่นรากขาว

สัตว์ปีกคำ ไม่นาเผิง พิศพิชชาว พิศพิชดำ ชิงแคง ผาแหม่มเห็ดอง หนาคำ จวงหอม
 คุเครือ เจ้าหมัน เครือ เขาม - แก้วหมัน มานต่างไค้ แดงเถินหมุฝอย
 เที่ยนคำหลอด แมนชาดิอหัดมดำ และตุ๊กไม้ทั้งหลายต่าง ๆ เพื่อกรรณคนทั้งหลาย
 เห็นนยาทั้งหลายมอมนี่ในดอยทงทั้งมอมนี่เสด็จนัก เชิงยาทิพไชร้อยชองด้วยตะชะ
 มหาระดีทั้งหลายอธิธานแด เมื่อนั้นระดีเจ้าทั้งหลายเอาถิ่นชัคดินกัถวนคกมหาชาติ
 เจ้าแฉ้วอธิธานเปนเขต เฝอบหอกคนทั้ง หลายกะท่าอนาทร คือนโค่นนระดี
 ทั้งหลายเอาไม้ไร่ชุดต้นเขาก่ออธิธานหื้อ นำไห้ตลอดไปด้วยต้นเขา ทั้งหลายเรียกว่าแม่ไร่
 ภาวนคอกเทาบดินแด นานอนนไห้ไปถึงที่ใดที่นั้นชื่อว่าเมืองไร้แด หนทีด้กาเห็นระดี
 ทั้งหลายเอาไม้ชุดกัถงเถิงคั้นเขา ก่ออธิธานนำไห้ตลอดมา คนทั้งหลายเรียกว่า
 แม่รักคอกเทาบดินแด เจ้าระดีทั้งหลายหยู้อุปถากมหาชาติเจ้าเลี้ยงตรวจอายุก็จุติเมื่อเกิด
 พรหมโลกชุดดินแด

เมื่อพระพุทธเจ้าหนีพพานไปได้ ๒๗๐ ปี มีระดีคนหนึ่งชื่อสรุเทพา ลูกป่าหิมพาน
 มาอุปถาก มหาชาติเจ้าก็เบงบันนดำดาหุยเขาตูก หนึ่งชื่อว่า ดอยดินแดงมี ที่สุวรรณคกมหา
 ชาติ เจ้าระดีคนนั้นมตะบะกธาแข่งรัชชาติหลัง ๗ กัลป์ รัชชาติหน้า ๗ กัลป์ มีเศษ
 วัทธิแรงแมกนัก ก็ไปนำเอามายังชาตพระพุทธเจ้าแต่เมืองราชครีห ๓๕ องค์ เท้า
 มอนหมากถวดแดง ๕ องค์ เท้าเม็ดข้าวดำรหัก เกิง ๕ องค์ เท้าพรรมฝักกาด ได้
 โกลด์แก้วบัทมราคกลูกเท้าหมากหน้า เอามาด้วยดวงอากาศเถิงเขาดินแดงก็อธิธานเอา
 หินก้อนหนึ่งบุ พินแผ่นดินออกมาพันดิน ๗ ลอก มีรูปตั้งถิ่นถานเหมือนช้างหมอบ ขว้าย
 หน้าตั้งที่ทางใต้ ระดีเจ้าเอาโกลด์แก้วของเห็นอหิน ก้อนน อธิธานหื้อจมถง ปมาณ
 ๕ ลอก ที่นั้นตั้งรัชชาติพระพุทธเจ้าก็กระทำปาดิหารियเบงด้ัพพันนรังด้ ๗ ประการทั่วด้กถ
 เมืองยวนเรียงแดนแด ระดีเจ้าก็อเจคยเห็นอหลังหินตั้ง ๗ ลอก เป็นที่ถาปนาชาติ
 พระพุทธเจ้าเป็นที่ไหวด้กการปฐาแก่นนุด้ทั้งหลาย ระดีเจ้าก็หยู้อุปถากชาติพระพุทธเจ้า
 ตรวจคอกเท้าอายุแห่งคนแด

เมื่อนั้นจึงมีดวงคำ ๒ คำมาแต่เขาคชกต เพื่อจกมากินหน่อคำในสุวรรณบรรพต มาจับหน่อผาก่อนหนึ่งชื่อว่ามารุ่งเผือกมีที่สถิตอยู่ตามหาธาตุเจ้าโกปมาณ ๕๐๐ วา ดวงคำสองดวงก็ไหว้ธาตุพระพุทธเจ้าเพื่อขอเป็นอันตราয়แก้ตน แล้วก็นั่งไปกินหน่อเงินหน่อคำตามอันมัก แล้วก็ตามเขาก่อนเท่าหมากตาดมาบูชาธาตุเจ้า ก็วางไว้เห็นอผารุ่งเผือกแล้วก็นั่งเมื่อที่สถิตย์แห่งตนแต่ ชาตีดวงคำจับที่ใดก็ยอมมีคำที่นั้นแต่ ด้รเทพารดีเจ้าก็หยอปลากมหาธาตุเจ้ามีอายุ ๓๐๐ ปี คันจุติก็เมื่อเกิดพรหมโลกแต่ แรกแต่นั้นไปพายหน้าคนทั้งหลายเรียกว่ามหาธาตุข้างหมอบตรวบเท่ากับตนแต่

วรบุญเขต ชินธาตุเจ้าพระ ทำนวยปติ สันถาร ถึงสัตว์ตบในรัช บัดตกบาฬัพพะ เป็นเฉลิมเมืองเกดเกล้าเกดไฉนนครบุรีเมืองยวณเชียงแสน สัตว์สัตว์ทวิธาจรินเต็มด้วยกระวีระบันติดมากนัก ผู้ใดพบปรากฏตามก่อนอันพระทำนวยเทยหนอยมวทวิธาจรินด้วย เตะธยานภาวอันตวรชินธาตุเจ้าบังฉนิ เมื่อพระพุทธเจ้ามีพรรษา ๓๐๐ ปี ยังมีเทวบุตรคนหนึ่งชื่อว่า กัมปิตโต เขาไม้นิโครธหนึ่งแต่เมืองกสินาราย มาปลุกไว้ที่สถิตอยู่ตามมหาธาตุเจ้าข้างหมอบ สูง ๗ สอกวิเสดียงนัก มีจุตธาธา ๔ อัน บุคคลใดปลากาใครได้บิษุบุตรคาบคุดังอัน แ่งไม้คากังที่สถิตบูรพาอชิตานเขาธัมมวิทธิเต บุคคลผู้ใดแมนจักปลากาเขาโดกียธัมบัตในบัจจุบันักดี แ่งไม้คากันเห็นอธัมมวิทธิเทเต บุคคลผู้ใดปลากาอชิตานปลากาด้วยภัทโสทธิ เว้นอุบัทวันตราย อชิตานแต่คากังวันตกธัมมวิทธินักแต่ บุคคลผู้ใดใครปลากาเขาโดกัธรมมีคณณนิพพาน แ่งไม้คากังที่สถิตในจักกัธมาโสทธิบวรฆนดั่งมโนรททั้งหลายชะแต่ คากาธรรูปทว่าดั้น

“อิมสมักาเย มิโดกโดกัจจติ มหาโพธิกถเม ธมฺปนโนจ อุตฺตทโว อเปหิ ปาปเวราโทส ทุกขมณฺชนตุ ภทฺทโสทธิ ภวณฺคุมิ สก” แล้วปลากานัน เมื่อไม้นิโครธชูไหย่พอมนุสหยูรม ดัณณาว่าได้พอชาวเมื่อใด จักมีราชกัธครจักเดี่ยวราชธัมบัตบ้านเมือง จักอุปถากมหาธาตุเจ้าจักรุ่งโรโงงามเป็นที่จักการบุชปาภกรนชัตยปชานรัทและธัมมพราหมนทั้งหลาย มณฺชระแต่ “อุณฺหิตัง จตุโรทวา อกฺขกา

เหตุ ๑ สติมา อธิบดีมณฑล สด สดชราชอุทวันทามิชาตุโย ข้าใ้หวักายราชบุตรคน
 เป็นเจ้า ๗ พระองค์มีแตกบ่ย่อย จิตร คนเป็นประธานดูตามัดทั้งสอง ตกกระหม่อมหัว
 ตกเขี้ยวผางดีเส้น ตั้งหุ่ยปรกติในพระดีหัด "เอโก ทาโท ทกขินทนต์ตา อุกคดาวดีเส
 เอโก ทาโท นาคบุรี อหุ เอโกทาโท คนุชราชวิสัย อหุ เอโกทาทา กติงค
 ราชิน ทกขินชกั ดงกาย ชมพุกเป ชชช ปดกั วา มกชกอุณหัดดี หริภุชเย
 นรเทเวติหิราชิก"

ราชเขี้ยวเส้น ๑ ไร่เมืองนาค ราชเขี้ยวเส้น ๑ ไร่เมืองคันช ราชเขี้ยว
 เส้นหนึ่งไร่เมืองกติงครัด ราชเขี้ยวเส้นหนึ่งไร่ดาวคิงดำสรวรค ขวดตามัดของคหนึ่ง
 คนชวาไร่ดังกาที่ป ดูคตามัดคนช้ายไร่ดอยชง ตกกระหม่อมไร่หริภุชชนครแต ราช
 รูปชนชรายาทังมวนไร่ผับโดก อนุปกาดิลาได้ดีหัดแต ที่นัจกัถดาวช็องดำมหาราช
 กัดตราสืบมาปลมดาวจกโอปปาทิกาและราชบุตรทังดำมคน คือว่าดาวชังก้อม ดาว
 ผ่านแล้ว ดาวเก่าแก้วเมืองมา สืบไปได้ ๑๗ เช่นท้าว ดาวจิงกราช ดำดับไปปราบถึง
 พระยาตากเคียง มี ๓๑ คนมาถึงพระยาโดกมี ๓๒ คนแต ราชชติยทังหลายอันเสวย
 สัมบัติพิงชุมพุนพบุรีราชธานี ตั้งแต่มังรายกัเวณมิตักข ๕๐๐ คริวไร่อุปลากมหาธาตุเจ้า
 สืบราชประเวณมาคังน

แรกแต่พระยาควมเสวยสมบัติ บังเกิด ด้วยปล่าทลัทธิชานเ วรชินราชเจ้า
 กัจิงดดับ จตรงคเสนามีดีพบุชษาปการนบวิกรมจนแต กัดเค็ดดีดำ มาใ้หวัวรชิน
 ราชเจ้า กัอุปลากตามราชลัทธิชานเแก้วกัเวณมิตักข ๕๐๐ คริวเรือนไร่อุปลากมหาธาตุ
 และเขตคานดำมพันวารอดชั้กัด้วยราชประเวณ

เรียงนไปพายหน้ามาถึงพระยาแสนภู และพระยาคำฟู พระยามายู พระยา
 เจ็ดพันดู พระยามหาพรหม พระยาโลกตรา พระยาแสนเมืองมา กัดตรามหาราชสืบ
 ประเวณกัมคังน กัดตรามหาราชช็องกัอนาเสวยสมบัติในพบุรีแล้วมัดกถเสนาเป็น
 บิรवार มีเครื่องบุชชานใ้หวัวรชินราชเจ้ากัอุปลากตามราชยลั แต่ปงราชอนุภาค

อาณาจักรคามเขต ๓ พันวารอดชุกาแดว ก็เวนมิดกข ๕๐๐ ครัวเป็นทานหยาดนา
 ไร่ต้นนี้ ท้าวพระยาเสนาอำมาจและราชมนตรี ชนบ้านชนเมืองชนวังไร่วังนาผู้ใด
 ยงยืนต้นเดินยกยออย่างราชทานแห่งพระองค์คงอัน แม่นปรารถนาหนองเขาอรหันตมคคาน
 ห่อส้มบวรมวนแก่บุคคลผู้หนักแต่หัด บุคคลผู้ใดนึกหะหิงด้าบบเบียนราชทานแห่งกูราชะ
 จงหอนิราศคตาดจากส้มบัตบียชยาบุดคาบุดคิมาคิกาด้าโตหิตไร่คามเขตแห่งคนมัน
 แท้หัด เมื่อจุติไปหือได้เสวยทุกข์เวทนาในอบายภุมทั้ง ๕ มันเรียนรูกเป็นต้น ท้าว
 ก้อนาท้าวมนไโน พระยาเสนาเมืองมา พระยาโลก ท่านถวายทานมิดกขทั้งหลาย ๕๐๐ ครัว
 ไร่กบมหาชาติเจ้าแห่งส้มบตงนั้นแล้ว ก็ตั้งเมื่อผู้ทัญแห่งคนกัฟ้าเพ่งทานส้มบชาติ ตั้ง
 หยุตราบอายุแห่งตน

เรื่อง นั้นไป พาย หน้า พระยาดการราชได้เสวยราช ส้มบัตบิโนนครพิงไชย ก็บรมวน
 ยิงประเวณี จึงจุกแต่งเครื่องบูชาพร้อมแล้วทั้งมวนกับคัมภีร์มาไว้ดีการบูชามหาชาติ
 เจ้าคัมภีร์หนึ่งไว้หือเป็นทงคานาน ครัวหาดาเงิน ก็เวนมิดกข ๕๐๐ คนและไร่
 คามเขตด้านสามพันวารอดชุกาแด

เรื่องนั้นพระยายอดเมือง ได้เสวยราชส้มบัตบิเมืองพิงเชียงใหม่ ก็ทำบุหน้าเพ่ง
 ทานส้มบเป็นนิจจากใจๆ ยงมีบหนึ่งเชียงใหม่ก็แต่งฝนบตกมนุสยทั้งหลายเป็นทุกขุเวทนา
 เต็ดเนื้อร้อนใจมากนิก ทินนางราชมารดาจึงถามพดพอกดาบเชียงแดนอันหยุเจ้าเวิน
 ไก่ตราษล้านกคน ว่าดูกรพดพอกดาบ เชียงแดนยังตั้งยังเป็นต้นอันฮะวือ พดพอก
 ดาบยกอันฮัดถวยกราบไหว้วา ข้าแต่ราชมารดาคนเป็นเจ้าของหัว เมืองเชียงแดน
 เทียรยอมอุทิจเจ้าเวินเขากตาฟ้าฝนบเหือดบแดงลึกกับดหัดแด แม่เทวดาาม เหตุตั้งวือเมือง
 เชียงแดนบแดงอันจา พดพอกดาบไหว้วาข้าแต่ราชมารดาเป็นเจ้าของ ยังมีมหาชาติเจ้าทหนึ่ง
 ชื่อว่าคอยชุงวิเส็ดมากนิก บิไคฝนบตกบ้านเมืองหากแต่ง นิกบุญทั้งหลายเทียรยอม
 สดั่งชินชาติเจ้าทนั้น มหาเมคให้ตงข่มเย็นเป็นสุขมากนิกแด กัดตราษมารดาได้
 ครัวดีคองได้คนยปวัดชาวสารอันพดพอกดาบหากไหว้วอน ราชมารดาใช้เมื่อดีณญาแก่